

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ ЗА ПІДСУМКАМИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ ЗА 2011 РІК

15-16 травня 2012 року

Полтава

Друкується відповідно до рішення вченої ради Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу Полтавської державної аграрної академії (протокол № 10 від 19 березня 2012 р.)

Редакційна колегія:

к.е.н., професор Аранчій В.І.; д.е.н., професор Плаксієнко В.Я.; к.е.н., доцент Левченко З.М.; к.е.н., доцент Дорогань-Писаренко Л.О.; к.філос.н., доцент Шейко С.В.; к.е.н., доцент Черненко Л.В.

Комп'ютерне оформлення та редагування:

к.е.н., доцент Черненко Л.В.; к.е.н., доцент Тютюнник Ю.М.; к.е.н., доцент Романченко Ю.О.; к.е.н. Остапенко О.М.; к.е.н. Грибовська Ю.М..

Матеріали науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу за підсумками науково-дослідної роботи за 2011 рік [Текст]: зб. наук. пр. / ПДАА. – Полтава: ПДАА, 2012. – 124 с.

У збірнику висвітлюються актуальні питання удосконалення бухгалтерського обліку, фінансів, аудиту, аналізу в умовах реформування аграрної економіки та проблеми філософії, психології, педагогіки.

Для аспірантів та викладачів вузів.

© Колектив авторів, 2012

© ПДАА, 2012

Відповідальність за зміст наданих для друку матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

ПІДСЕКЦІЯ І

«Облік і аудит»

Гирява О.Я. Кредиторська заборгованість підприємства - штрафні санкції та стягнення	6 7
Грибовська Ю.М. Методика проведення та оформлення результатів фактичних податкових перевірок	9
Дорогань-Писаренко Л.О., Ватуля І.Д., Канцедал Н.А. Практичні аспекти реалізації еколого-економічного напрямку в діяльності освітніх закладів	11
Єрмоласва М.В. Перспективи розвитку медичного страхування в Україні	13
Ігнатова Л.М. Порядок подання заяви про застосування спрощеної системи оподаткування	15
Кулініч Л.В. Компонентна структура трудового потенціалу	18
Лега О.В. Порівняльний аналіз варіантів автоматизованого обліку запасів у системі «ІС: Бухгалтерія»	20
Ліпський Р.В. Роль інновацій в антикризовому управлінні	22
Мокієнко Т.В. Операції з основними засобами: особливості документального оформлення	24
Пономаренко О.Г. Облікове забезпечення земельних орендних відносин	26
Прийдак Т.Б. Розвиток бурякоцукрового виробництва як сировинної бази ринків цукру та біоетанолу	28
Скиданенко А.Ю. Окремі аспекти моніторингу та діагностики процесу формування витрат сільськогосподарських підприємств	30
Скиданенко Ю.Д. Управління дебіторською заборгованістю в умовах ринкової економіки	32
Сучкова Н.В. Економічна ефективність: аспекти термінологічного аналізу	34
Яловега Л.В. Зарубіжний досвід у забезпеченості прибутковості виробництва молока: концептуальні заходи та можливості використання	36
Гринь В.І. Фіктивне банкрутство: актуальні проблеми протидії	39
Красота О.Г. Суть та складові процедури аудиту	41
Левченко З.М., Карпенко Н.Г. Види та форми державної підтримки аграрних підприємств	42
Левченко З.М., Пилипенко К.А. Управлінський облік в умовах сільськогосподарського виробництва	44
Мац Т.П. Внутрішній аудит основних засобів – передумови ефективного господарювання сільськогосподарських підприємств	46
М'яка С.І. Фіксований сільськогосподарський податок: стан та перспективи	49
Нездойминога О.Є. Формування ефективного механізму господарського регулювання аграрних підприємств	51
Пономаренко Т.В. Відображення земельних ділянок у звітності підприємств	53

Романченко Ю.О. Доходи і витрати бюджетних установ у вітчизняній та міжнародній обліковій практиці	55
Тютюнник С.В. Оцінювання кредитоспроможності позичальників: вітчизняний та міжнародний досвід	57
Ходаківська Л.О. Комп'ютерні технології аудиту в умовах розвитку сучасних інформаційних систем	59

ПІДСЕКЦІЯ 2

«Фінанси і кредит»

Антонюк О.О. Стратегії оздоровлення в контексті антикризового управління підприємствами	62
Дробота Я.А. Диверсифікація об'єктів зберігання сільськогосподарської продукції як один із шляхів збільшення прибутку	63
Зоря С.П. Теоретичні основи стратегічного управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств	65
Лихоній В.І. Державна підтримка тваринницької галузі України	68
Мисник Т.Г. Особливості організації та проведення планових документальних перевірок	70
Петренко І.І. Особливості кредитування аграрних підприємств комерційними банками	72
Смолянська О.Ю. Основні підходи до визначення процентних ставок фінансового ринку	74
Собчишин В.М. Використання ABC-XYZ – аналізу при вирішенні завдання «зробити або купити»	76
Черненко Л.В. Інвестиційна діяльність підприємств та джерела її фінансування	78
Дорошенко А.П. Використання методів комплексної оцінки фінансового стану підприємств в економічному аналізі	80
Єгорова О.В. Проблеми та недоліки оцінки інвестиційної привабливості аграрних підприємств	82
Кокчаковський Є.О. Державна політика в країнах соціалістичного табору. Основні засади здійснення	84
Литвин О.Ю., Дорогань-Писаренко Л.О. Позитивний досвід функціонування об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (на матеріалах ОСББ м. Полтава)	86
Петренко Ж.А. Передумови та принципи ефективного використання земель у сільському господарстві	88
Тютюнник Ю.М. Особливості факторного аналізу фінансових результатів суб'єктів малого підприємництва	90
Шамота Ю.Ю. Конкурентоспроможність молокопереробних підприємств : необхідна умова забезпечення ефективного розвитку аграрного сектора	92
Шупик І.І. Рейдерство як форма перерозподілу власності	95
Весна Ю.А. Основи формування та ефективність використання фінансових ресурсів підприємств у сучасних умовах	97
	99

лінійних багатофакторних регресійних рівнянь та є орієнтиром для віднесення підприємств до групи потенційних банкрутів або підприємств, які функціонують успішно. Отже, для оцінки кредитоспроможності підприємств-позичальників використовують різні методичні рекомендації та методики. Але не всі вони можуть бути апробовані при оцінці кредитоспроможності вітчизняних підприємств.

Враховуючи особливості кредитування в Україні, оцінка банком кредитоспроможності позичальника складається з трьох аналітичних блоків: загальна характеристика клієнта; аналіз фінансового стану клієнта; аналіз ефективності кредитної угоди або інвестиційного проекту.

Таким чином, оцінка кредитоспроможності необхідна для прийняття банком рішення про видачу кредиту та обґрунтування умов його погашення.

Список використаних джерел:

1. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків, затверджене Постановою Правління НБУ №279 від 06.07.2000 р. (із змінами) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

*Ходаківська Лілія Олександрівна,
кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри
організації обліку та аудиту*

УДК 657.6:004.4:681.518

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ АУДИТУ В УМОВАХ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Створення і функціонування інформаційних систем в управлінні тісно пов'язане з розвитком інформаційної технології – головною складовою частини інформаційної системи [1].

Інформаційна технологія (ІТ) – це системно організована для рішення задач управління сукупність методів і засобів реалізації операцій збору, реєстрації, передачі, накопичення, пошуку, обробки і захисту інформації [2].

За призначенням інформаційні технології в аудиті можна розподілити на забезпечувальні та функціональні.

До забезпечувальних інформаційних технологій аудиту належать програмні засоби, які можуть бути використані для задоволення загальних інформаційних потреб аудитора в процесі перевірки.

Забезпечувальні інформаційні технології є основним інструментом аудиторів на етапі переходу від традиційних ручних технологій до систем комплексної автоматизації.

Серед забезпечувальних інформаційних технологій аудиту виділяють такі групи програмного забезпечення:

1. Нормативно-довідкові та інформаційно-пошукові системи. Призначені для забезпечення правової підтримки рішень, що приймаються аудитором, і

задоволення його основних інформаційних потреб у процесі проведення перевірки. Серед нормативно-довідкових та інформаційно-пошукових систем варто виділити такі групи інформаційних технологій:

- системи нормативно-правової підтримки, які забезпечують нормативно-правову підтримку аудитора своєчасною та актуальною інформацією. Прикладами таких систем можуть бути «Грант», «Консультант Плюс», «Юрисконсульт», «Ліга: Закон» тощо;

- довідкові системи забезпечують аудитора необхідною додатковою інформацією для підготовки та планування перевірки. Сюди, зокрема, може бути віднесено:

- інформаційно-довідкові системи, призначені для забезпечення аудитора інформацією про суб'єкта господарювання на етапі прийняття рішення про проведення перевірки. Прикладом такої системи може бути система розкриття інформації на фондовому ринку України, що розміщується в мережі Інтернет;

- інформаційно-пошукові системи, розмішені в мережі Інтернет, забезпечують задоволення загальних інформаційних потреб аудитора та надають широкі можливості для пошуку інформації у відкритих джерелах;

- бази даних про підприємства та організації, які можуть бути корисними в процесі аудиту для аналізу та порівняння показників досліджуваного підприємства з подібними підприємствами галузі.

2. Інформаційні технології загального призначення і засоби електронного офісу. До цієї групи належать, насамперед, текстові й табличні редактори, засоби електронного документообігу та інші технології, основним призначенням яких в аудиті є забезпечення аудиторів різноманітними засобами підготовки документів, автоматизація розрахунків, введення баз даних клієнтів. Ці інформаційні технології забезпечують можливість доступу до електронних масивів та надають широкий спектр інших сервісних функцій. Серед основних програмних продуктів можна назвати програмні засоби, що входять до пакета програм Microsoft Office: Word, Excel, Access та інші. Слід відмітити широкую популярність Excel серед аудиторів, пов'язану з простотою використання і потужністю тих інструментів, які надає Excel у роботі з масивами даних. Варто сказати, що основою автоматизації роботи окремих компаній є саме програмні рішення, розроблені на базі системи Excel.

3. Спеціалізовані інформаційно-аналітичні та статистичні системи. Забезпечують аудитора засобами для проведення комплексного фінансового аналізу (прикладом таких програмних комплексів є «FinAnalytic», «Sales Expert») та організації статистичних вибірових досліджень («Статистик-Консультант», «СтатЕксперт»).

4. Інформаційні системи обліку. Підготовлені та налаштовані аудитором інформаційні системи обліку, дають змогу здійснювати процедуру тестування алгоритмів інформаційних систем обліку клієнта. Це досягається шляхом автоматизованого чи ручного перенесення даних з інформаційної системи клієнта до інформаційної системи, налаштованої аудитором, з їх подальшою обробкою. Порівнявши результати обробки, отримані аудитором, із результатами, сформованими системою клієнта, аудитор має можливість дійти

висновків щодо відповідності функціонування алгоритмів інформаційної системи клієнта.

Під функціональними інформаційними технологіями розуміють спеціально розроблені чи модифіковані технології, призначені для вирішення завдань певної предметної сфери.

Функціональні (прикладні) інформаційні технології в аудиті становлять сукупність технічних та програмних засобів, призначених для вирішення завдань аудиту фінансової звітності.

Ситуація, яка склалася в Україні з рівнем автоматизації аудиторської діяльності загалом, знижує конкурентоспроможність вітчизняних аудиторських фірм, порівняно із зарубіжними транснаціональними компаніями, і стримує подальший розвиток вітчизняного аудиту.

Інформаційні системи комплексної автоматизації аудиторської діяльності. Рівень сучасних інформаційних технологій дає змогу говорити про необхідність створення систем, спрямованих на комплексну автоматизацію аудиторської діяльності загалом. Такі системи повинні створювати автоматизоване інформаційне середовище в межах аудиторської фірми, здатне забезпечити потреби керівництва компанії в інформації для управління аудиторською діяльністю.

Список використаних джерел:

1. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту : [навчальний посібник]. – К. : Знання-Прес, 2003. – 349 с.
2. Івахненко С. В. Комп'ютерний аудит : контрольні методики і технології. – К. : Знання, 2005. – 286 с.
3. Федорова Г. В. Информационные технологии бухгалтерского учета, анализа и аудита. – М. : Омега-Л, 2004. – 304 с.
4. Терешенко Л. О. Комп'ютерний аудит : [навчально-методичний посібник для самост. вивч. дисц.] / Л. О. Терешенко, Б. В. Кудрицький. – К. : КНЕУ, 2011. – 226 с.